

andre lande, har ret til enkepension begrundet i *mandens* tilknytning til Danmark.

Denne ret til pension på grundlag af den afdøde mands ret må bevares efter bortfaldet af enkepensionen ved kvindens fyldte 62. år, hvor hun — også efter de gældende regler — overgår til i stedet at modtage *folkepension*. For ikke at stille kvinder, der først bliver enker efter det fyldte 62. år ringere end dem, der er blevet enker før dette tidspunkt, foreslås det som konsekvens også at give disse enker ret til pension på grundlag af den afdøde mands bopælstid. Det samme gælder for enker, der først bliver enker efter det fyldte 67. år.

Forslagene betyder, at også enker, der modtager invalidepension, i visse tilfælde må have ret til beregning af denne pension på grundlag af den afdøde ægtefælles bopælstid.

Der gælder ikke herhjemme indenfor det sociale område nogen ret for en mand til at opnå pension begrundet i, at han er enkemand. Som konsekvens af forslaget om at give også enken, der har nået folkepensionsalderen ret til pension på grundlag af den afdøde ægtefælles bopælstid foreslås det som en nydannelse af give *enkemanden* en tilsvarende ret.

Hvis den efterlevende ægtefælle selv har ret til pension skal alene den største af pensionerne kunne ydes.

Det foran nævnte forslag om indførelse af adgang til at optjene pension gennem bopæl her for ægtefæller til personer, der optjener ret til dansk pension, må også ses i lyset af det her omtalte forslag om ret til pension på grundlag af den afdøde ægtefælles bopælstid.

For personer, der som arbejdstagere har været omfattet af lovgivningen i 2 eller flere EF-stater finder forordningens særlige regler om beregning af pension anvendelse. Det foreslåede danske pensionsystem må derfor sammenholdes med disse regler i forordningen.

Sådanne arbejdstagere vil opnå pension (eventuel delpension) fra hver af de stater, hvor de pågældende har været beskæftiget. Ved afgørelsen af, om en arbejdstager opfylder betingelserne for ret til ydelser efter lovgivningen i en EF-stat, hvor han tidligere har været beskæftiget, skal samtlige forsikringsperioder, som den pågældende har tilbagelagt i de enkelte EF-stater lægges sammen, og disse perioder skal tages i betragtning, som om de var tilbagelagt i den stat, efter hvis lovgivning der er søgt om pension.

Ved dette *sammenlægningsprincip* sikres det, at arbejdstagere opnår ret til pension, uanset om de opfylder et eventuelt krav efter vedkommende lands lovgivning om mindsteforsikringstid.

Et sådant mindstekrav foreslås imidlertid ikke indført i de danske pensionslove, da det alene ville finde anvendelse på personer, der ikke omfattes af forordningen og således ville stille disse ringere end personer, der er omfattet af forordningen.

Selve pensionsberegningen foretages i hver af de medlemsstater, af hvis lovgivning arbejdstageren har været omfattet, med udgangspunkt i det beløb, arbejdstageren kunne opnå i pension fra vedkommende stat, såfremt hans forsikringstid i samtlige implicerede stater i sin helhed havde været tilbagelagt i vedkommende stat (det såkaldte teoretiske pensionsbeløb). Arbejdstageren har krav på så stor en del af dette beløb, som svarer til forholdet mellem længden af hans faktiske forsikringstid i vedkommende stat og længden af hans samlede forsikringstid i alle de EF-stater, hvor han har været forsikret (pro rata temporis-princippet).

Eks. Har arbejdstageren været beskæftiget i Frankrig i 20 år, i Tyskland i 10 år og i Danmark i 5 år, i alt 35 år, beregnes pensionen (under anvendelse af det foreslåede danske pensionssystem) på følgende måde:

Fra Frankrig ydes pension med $\frac{20}{35}$ af det pensionsbeløb, der svarer til 35 års forsikringstid i Frankrig.

Fra Tyskland ydes pension med $\frac{10}{35}$ af det pensionsbeløb, der svarer til 35 års forsikringstid i Tyskland.

Fra Danmark ydes pension med $\frac{5}{35} \times \frac{35}{40} \times$ fuld pension.

Forordningen bestemmer endvidere, at hvis den pension, der fremkommer efter beregningen som ovenfor angivet, er lavere end den pension, der kan ydes ved anvendelse udelukkende af de regler, der gælder i vedkommende stats lovgivning, skal den sidstnævnte pension ydes. Denne regel får ikke praktisk betydning for danske pensioner, beregnet efter forslaget til § 1 a, stk. 1, i folkepensionsloven, fordi beregningerne efter denne bestemmelse og efter forordningens regler fører til samme resultat.

Derimod får bestemmelsen betydning for personer, der har ret til fuld pension efter forslaget til § 1 a, stk. 2, i folkepensionsloven, og for personer, der har ret til invalide- eller enkepension efter forslagen til ændring af invalidepensionsloven og enkepensionsloven. Den fulde pension efter forslaget til § 1 a, stk. 2, i folkepensionsloven vil overstige den proratiserede pension, beregnet efter forordningens regler, såfremt den pågældende ikke har haft bopæl